

Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної наукової конференції

«ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І СПАДЩИНА СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ»

присвячена 115 річниці від дня народження видатного
економіста, Нобелівського лауреата з економіки 1971 року

Тези доповідей

26–28 травня 2016 року

м. Харків

Харків
2016

*Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
(протокол № 9 від 25.04.2016 р.)*

Рецензенти: **Благун І. С.** – д. е. н., проф., Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ);
Ковальчук К. Ф. – д. е. н., проф., Національна металургійна академія України (м. Дніпропетровськ);
Заруба В. Я. – д. е. н., проф., Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (м. Харків)

Електронний додаток до матеріалів Міжнародної наукової конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця»
26–28 травня 2016 року. Тези доповідей учасників конференції

У виданні зібрані матеріали Міжнародної наукової конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця», присвяченої видатному вченому-економісту, Нобелівському лауреату С. Кузнецю, в яких розглядаються проблеми реформування та розвитку економіки, моделювання економічних процесів і дослідження різних аспектів соціально-економічної нерівності.

Видання рекомендовано науковцям, економістам-практикам, аспірантам, студентам економічних спеціальностей, які займаються вирішенням питань розвитку соціально-економічних систем різних видів діяльності та рівнів управління у трансформаційній економіці.

Секція 1
ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ПИТАННЯ РЕФОРМ,
РОСТУ І РОЗВИТКУ

УДК 332.834.4:336-049.5

**РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ**

Ачкасова Світлана Анатоліївна – кандидат економічних наук,
доцент кафедри управління фінансовими послугами,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Доцільність забезпечення ефективного регулювання страхового ринку України підтверджується Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої [7], Стратегією реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг на 2012–2017 рр. [6], Стратегією реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг на 2015–2020 рр. [5] та Комплексною програмою розвитку фінансового ринку України до 2020 р. [3].

Найбільш пріоритетною метою регулювання страхового ринку є захист інтересів споживачів страхових послуг і відновлення довіри до страховиків.

Найбільш переконливим прикладом захисту інтересів споживачів страхових послуг є постійний розрахунок Американського індексу задоволеності споживачів (ACSI, American Customer Satisfaction Index) та його успішне використання за різними галузями, зокрема для сектора страхування [1].

У співпраці з EFQM (Європейський фонд управління якістю) і EOQ (Європейська організація з якості), EPSI Rating разом з ICFC (Міжнародний фонд орієнтації на споживача) розробили єдиний Європейський стандарт для вимірювання задоволеності споживача.

Ця ініціатива була реалізована із метою надати Європейським організаціям єдиний інструмент для незалежного вимірювання задоволеності і лояльності споживача, а також аналізу потрібних заходів для поліпшення.

Альтернативне врегулювання спорів є актуальним, оскільки дає змогу сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси та потреби усіх учасників конфлікту.

Європейський Парламент та Рада 21 травня 2008 р. прийняли Директиву 2008/52 щодо деяких аспектів медіації в цивільних і комерційних справах. Директива спрямована на необхідність держав-членів ЄС до 21 травня 2011 р. ввести в дію адміністративні правила, норми й закони, які б забезпечили спрощення доступу громадян ЄС до вирішення спорів шляхом медіації, яка забезпечує ефективне за витратами і швидке позасудове урегулювання спорів [2].

Припинення недобросовісної практики страхових компаній, що завдає шкоди інтересам споживачів їхніх послуг, можливе при недопущенні випадків використання для реалізації цих послуг реклами, що вводить в оману.

Для упровадження найкращих європейських практик при забезпеченні ефективного державного регулювання страхового ринку України запропоновано перелік індикаторів для оцінювання його ефективності.

Запровадження ефективного державного регулювання страхового ринку за переліком індикаторів і заходів для реалізації (табл. 1) з метою захисту інтересів споживачів страхових послуг та відновлення довіри до страховиків сприятиме розвитку страхового ринку.

Таблиця 1

Запровадження ефективного державного регулювання страхового ринку відповідно до вимог

Критерії оцінювання ефективності державного регулювання	Індикатори оцінювання ефективності державного регулювання	Здійснювання заходів щодо відповідності стандартам ЄС
Забезпечення високої якості страхових послуг	Відношення кількості скарг споживачів страхових послуг до кількості заходів регуляторного впливу	За умови побудови системи оцінки та моніторингу індексів задоволеності споживачів страхових послуг за європейськими вимогами
	Приріст індексу задоволеності споживачів страхових послуг	
Спрощення процедур врегулювання спорів	Частка регульованих консенсусним способом справ шляхом досудового врегулювання спорів споживачів страхових послуг	За умови імплементації стандартів ЄС досудового врегулювання спорів
Забезпечення добросовісної конкуренції серед страховиків	Частка справ регулятора стосовно реклами послуг страховиків, що вводить в оману	Уже існує часткова відповідність
Підвищення вимог до платоспроможності страхових компаній	Відповідність власних коштів необхідному платоспроможному капіталу страховиків	За умови імплементації стандартів ЄС до оцінки платоспроможності страхових компаній

Як видно з табл. 1, запровадження запропонованого переліку індикаторів оцінювання ефективності державного регулювання страхового ринку України обґрунтовано не тільки для оцінювання, а ще й для реалізації заходів щодо відповідності стандартам ЄС.

Таким чином, обґрунтовано підхід до запровадження ефективного державного регулювання страхового ринку відповідно до вимог ЄС з метою захисту інтересів споживачів страхових послуг і відновлення довіри до страховиків, який, на відміну від наявних, враховує критерії оцінювання ефективності державного регулювання (забезпечення високої якості страхових послуг; спрощення процедур врегулювання спорів; забезпе-

чення добросовісної конкуренції серед страховиків; підвищення вимог до платоспроможності страхових компаній), індикатори оцінювання ефективності (відношення кількості скарг споживачів страхових послуг до кількості заходів регуляторного впливу, приріст індексу задоволеності споживачів страхових послуг; частка регульованих консенсусним способом справ шляхом досудового врегулювання спорів споживачів страхових послуг; відповідність власних коштів необхідному платоспроможному капіталу страховиків) і комплекс заходів щодо відповідності стандартам ЄС, а також сприяє інтеграції у європейський простір.

Література

1. Мальцева В. Формування вимог до методичного інструментарію оцінки якості страхових послуг / В. Мальцева // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 36. – С. 153–158.
2. Офіційний сайт BLC-Mediation [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mediation.co.ua/2012/09/mediaciya-v-mire/#more-106>.
3. Реформа фінансового сектора [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukrreform.com/presentation_of_reform.
4. Соболев Р. Г. Ефективність державного регулювання у сфері страхування: закордонний досвід / Р. Г. Соболев // Актуальні проблеми державного управління. – 2009. – № 2. – С. 298–305.
5. Стратегія реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг на 2015–2020 роки [Електронний ресурс] : Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 19.03.2015 № 499. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/news/918.html>.
6. Стратегія реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг на 2012–2017 роки [Електронний ресурс] : Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.10.2012 №867-р. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement-\(body\).pdf](http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement-(body).pdf).

Електронний додаток
до матеріалів міжнародної наукової конференції

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І СПАДЩИНА СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Тези доповідей
Міжнародної наукової конференції

26 – 28 травня 2016 року
м. Харків